688).

Jase d ȷ geer ëlee garaa saina.

1932 onii Apreeli 11 ødør

№ 86 (639)

ødør byri garna.

Buriaad-Mongoliin

YNEN

BK (b) namiin B-M muzliin komiteed ba B-M. rispyybl. tøbiin gyicedkeke komiteed bolon yiledbør. ebleliin B-M. zøblei gurbaadi emnøøs niiteegdene

Dugaar soncedïin yne 5 mongo.

Zakika yne:
sara byriin 1 tøkerig
Gadaada ulasta bol 1 tøk. 50 mongo

AADRIS: Верхнеудинск Центросоюзная

Bygsiriin kødølgøøny dees żişee abagtii

Aga. Aduun çuluunii kuşuunii narastiin somonii əmçiin azaltan 12 ygiitei, dundaçuud bol „Bysiigenii" neremzete kolkoosiin modobeledkeliin kødelmeride uçarasan tasaldaluudiigi ştyyrmeçelen usadkalcakiin byksiriin brigaad emkidkeze gargaba.

Żabiin B G

1932 ondo respyyblig dotor maliin toogi deede şatadani kyrtele gyiceldyylkiin koinoos temeceke

Socialiis mal azaliigi deegşelyylke ba şinedkeke yiledberiin tesegiigi bijelyylen gyicedkeke jabadalda sovkoosiin kødelmeriçen, kolkoosçon bolon əmçiin azaltaniigi bolşoviigiin josoor emkileke

Namiin Mozkomiin tobçoonii ba B.-M. respyybligiin AKZ-iin 32-onii maartiin 23-nii ødøriin

TOGTOOL

Buriaad Mongol respyybligiin arad komisaarnariin zøbløl ba namiin obliin komiteediin tobçoon bol 1931 ondo Buriaad ulasta mal azaliigi sovkoosiin josoor şinedkeke jabadaliin tukai deegşelyylke tukai namiin mobiliin 9 dygeer konfereenciin şiidkelees yndeselze koino temdeglesen zorilgotoi jabuulganuudiigi bejelyylke tukai togtoosoni:

I. Sovkoosiin baiguulga.

1. 1932 onii syylde eberte maliin tooloi sovkoosiin maliin toogiigi ... min, kyrtele kyrgeke, koninii tetede 90 min, kyrtele, Gakain treestede 10 min. kyrtele, Morinii treeste ... min. kyrtele ba şubuunii treestede ... min. kyrtele kyrgeke.

2. „Iree" geze sain yylteriin maliin aza akuigi ergedkekenii: simentalii yylteriin eberte jike maliin toogi 200 tolgoi kyrtele, nutagiin yylteriin toogiigi 300 kyrtele, mirinoos koniigi 1000 kyrtele, Gakaigi 100 kyrtele (tyyn dotoroos 25 eme gakai). Ene sain yylteriin aza akuigi deteeknigiin staanciin tøkøl çanartai bolgoko.

3. Deede—Ydiin n. Voroşiiloviin neremzete kovkoosigi ergedkekeni: eberte jike maliigi 800 tolgoi kyrtele, enyyn dotoroos 400 ni yniee, gakaigi 2000 tolgoi kyrgeke.

4. ... gangiin ardiin komisriaadtai 5 ... ønøø ... dotor Kizaariin kolTyynees geestetei mal azaliin sovkoosiin tognedkeke jabadaliigi bodoto deereni bejelyylke (tusaki bijee baisan mergezesen negen azaitai ... zaguudiigi tusagaalrlaka) asuudal tukai kelceekiigi ba ene ziliin apreeli sarada şinelen kubiluulka jabadaliigi ongøregkiigi duradkaka.

5. Sovkoosiin direegternyydiigi namiin aimaguudiin ba gyicedkeke komiteediigi sovkoosuudiigi aza akuin talaar bekizyylke zorilgotoigoor doo ... zaasan kødølmøriigi ongørgøkolgikani:

a) Ijyyliin 15-da sovkoosiin byke kødølmøriigi kelceete azalda oruulka, yiledberiin zebseg kereglеke juu maliigi karaka ba bailgaka jabadalda kødølmeriçenii azaliin tølebøride g. m. sovkoosiin yiledberide baisan ezegyi ba tegşedkeke jabadaluudiigi com usadkaka.

b) Tus byri maliin tologoigi kotoon ygii ba lgaka ilanguja zaluu maliigi bolbosoruulka ba tedeneriigi koroon ygii bailgaka jabadalda tus byri kariuucalgiigi gyiced tabika zuura erkim sovkoosuudiin tus tus brigaadiin ba kødølmøriçenii debzeltetei ba turşalgiigi karalcaza ene talaar azaliin tølөøsødø şagnan deelyylke tølөbiigi bejelyylen jabuulka.

c) Bolşoviigiin 3 dugaar tarilgada cag daruida gyicedeer beledkeke keregte şiidkekii kubilaltilgi olko sovkoosiin salbarinuudiigi yrisenii keregliigi gyiced şilzyylke tyyniigi ceberleke ba ugaaka, maşiina zebsegiigi, tonoguudiigi apreeli 15 aas bolşo bişe zasakiigi com kangaka.

ç) Kabariin tarilgiin yjede sovkoosuudta kereglegdeke kødølmøriin kyçe kødølmøriin morioor kangaza gyicedkeke jabadaliigi apreeli 20 boltolo dyyrgeke.

d) Sovkoosuudiin 32 onii barilgiin tøsøbiigi kangaka barilgiin keregsel beledkeke jabadaliigi apreeli 15 boltolo cem dyyrgeke. Basa ene boltoro barilgiin şudalsan kødølmøriçenøør kangaka jabadaliigi com dyyreze barilgiigi tyrgen kurdabçalaar jabuulza enyyniigi 32 onii ogtiaabari 1-de dyyrgeke josotoi.

6. Mozkomiin kaadariin keltesiigi Narkamziin NAK ba AGK gi ba sovkoosuudiin direegternyydiigi apreeli 15 da byke sovkoosuudiigi udaridaka kødølmøriçed, şudalsan erdemteneer ba busad doodo şatiin kødølmøriçedeer tus tus sovkoosto tukailan karagdasan kynii toogiin josoor gyicedkekiigi ujalgalaka. Sovkoosiin kaadarda jabuultan arilaka jabadaliigi byrimøsøn usadkaka sovkoosiin kødølmøriçøn niitiigi nøk. Staalinii 6 zaabariigi bejelyylen gyicedkeke jabadalda emkileze kødølmøriçeniigi emkiteigeer elsyylkiigi kangaka.

6). Kizaariin sovkoosuudiin treestiin gazariin zøgøøs Buriaad ulasiin sovkoosuudiigi karalcaka jabadalda ton kangalta ygii ba operatiiv udaridalga byriçi ygii baisaniigi, sovkoosiin baiguulgiin olon gol asuudaluudta barilcaa kolboo ygii ba koorondo zøbşøøl ygii baisaniigi temdegleed Namiin Kiz. K ba KGK diin ømønø Buriaad ulasiin sovkoos treestenyydte cag yrgelziin tølөølөgçediin instityydiigi tomilkiigi zuurçalka.

Tariaalangiin aradiin komisariaadta 5 konogiin torşo dotor ene asuudal tukai biçegeer iledkekiigi daalgaka.

8. 1932 onii tøsøbøør tukailagdasan Buriaad ulasta şine mal azaliin sovkoosuudiigi delgeryylke tukai asuudaliigi SSSR-iin tariaalangiin aradiin komisariaadta tabikiigi nøk. Өbøgyy nøbta daalgaka.

II. Kolkoosiin baiguulalta ba tus kolkoosiin tavaariin feermenyydiigi emkidkeliin ba aza akuin talaar bekizyylke

1. Mal azalta kolkoosuudiigi emkidkeliin ba aza akuin talaar bekizyylke, mal azaliin gargaka edleliigi ba yiledberiin çanariini saizaruulan debşyylke koroko yrigdeke jabadaltai temeceke ba aduu malaa tezeeleer, bairaar, karaka tezeeke jabadalaar bolon bişe bişe talaar kangakiin tukai bodoto çukala kemzeenyydiigi erkebişe jabuulkiigi gazar tariaalangiin arkomaadta, BK (b) Namiin aikom ba raikomda, aimagiin ba rajoonii gyicedkeke komiteeduudta bolon Burkolkoossojuuzada duradkaka Feermenyydiigi bodoto opiratiiv josoor ketølbøør kangaka.

Ede zorilgonuudaas yndeseen kamtaruulsan maliin toogi 1932 onii eceste zøsø zøsøøreni kedii bolgokob gebel: aduu moridiin talaar 75% eberte tomo maliin talaar 65%, koni jamaanii talaar 64%, kyrtele ba gakain talaar 45% kyrtele bolno.

2. 1932 onii ecesee respyyblig dotorki kolkoosiin tavaariin feermenyydiin maliin toogi kedii bolgokiigi baicabal: syynii feerme 121 kyrtel, maliini toogi 22,2 mingan tolgoi kyrtele „oloşoruulka, makanii feermiigi 473 kyrtel maliini toogi 80 mingan tolgoi kyrtel tugal eskeke koninii feerme 147 bøgøød maliin toogi 192,5 mingan tolgoi kyrgeke jamaanii feerme 22 bøgøød maliini toogi 27, 5 mingnn tolgoi kyrgeke gakain feerme 114 bøgøød maliini toogi 12 mingan tolgoi, morinli feerme 95 bøgøød maliini toogi 1,6 mingan tologoi, şubuu eskeke feerme-20 bøgøød 18,5 tolgoi kyrgeke tuulai eskeke feerme-4 bøgøød maliin toogi 53,3 mingan tolgoi kyrgeke, zygiin azaliigi 15 bøgøød-1,7 mingan bølө zygiitei, temee -eskeke feerme-3 bøgøød maliini toogi 300 tolgoi kyrgeke koito kamnigadiin rajoonguudta buga eskeke feermenyydiigi 2 bøgøød maliini toogi 400 tolgoi kyrgeke bolno.

Tus feermenyydte kudaldan abka maliin too kemzeegi iigeze baicaaka tomo yylteriin azarga 20 ba nutagiin yylteriin gyynyyd 275 tolgoi, mirinoos kucanuudiigi 1500 tolgoi, minoos eme koni 1000 tologoi, nutagiin yylteriin şiryyn eşeete eme koni 3,0 mingan tolgoi, buka gakai 60 tologi, eme gakai 230 tolgoi bukanuudiigi 410 tologoi, ynieed 14,6 mingan tologoi, tugal 39,8 mingan tologoi; buganuudiigi 400 tologoi, şubuu 5 mingan tolgoi ba tuulai 1150 tologoi bolno.

3. KTF-iin maliin eme eriin ba nasanii ilgalaar 1932 ondo iigeze tølөbløkө.

a) synii feermiin dergede—ynieed 60 kubi, buka 1,5 kubi, 2 deeşe nasanii subai ynieed 9 kubi, 2 kyrtel nasanii subainar 10 kubi, 2 kyrtel nasanii bukanuud 10 kubi, 1 kyrtel nasanii tugaluud 25 kubi bolno.

b) Makanii feermiin dergede—ynieed 4,1 kubi, bukanuud 2 kubi, 2 deeşe nasanii subai yker 10 kubi 2 kyrte! nasanii subainar 12 kubi 2 kyrtel nasanii bukanuud 10 kubi 1 kyrtel nasanii tugaluud 25 kubi bolno.

c) Gakai eskeke feermiin dergede—eme gakai 25%, buka gakainuud —3 kubi, zaluu eme gakainuud 15 kubi, zaluu ere gakainuud 5 kubi şakaka zaluu gakainuud 15 kubi, gakain zulzaga 37 kubi.

ç) Koninii feermiin dergede—eme—konid 66 kubi, kucanuud 3 kubi, kurigan 26 kubi ba zaluu kucanuud 5 kubi.

Tus feermenyydiin byke ilyy baisan zaluu ba nirai maluudiigi bol nirai maliigi eskeke feermede juu kolkoosto tuşaan øgøkө bolno.

Nirai maluudiigi eskeke feermiigi iigeze ilgaka: tomo yylteriin nirai mal eskeke feerme ba makanda keregleke nirai maluudiigi eskeke feerme bolko bolno.

4. Nege kolkoosiin dergede 2 janzaas deeşe bişe bøgøød, kerbee tedenii koorondo yiledberiin kolboo bodoto deere baibal bolko ba tus feermenyydte ketølbøør gyiced kangaka, ezegyi kandaka jabadaliigi byrimøsøn usadkaza azal kødølmøriiigøø zøbøør emkileke kereg jabuulka, maliini sainaar baisan ba tezeelee arbilasan bolon abça baigaa edleliin toogiini kimdadan kødølmøriin kølөsө tølөkө jabadaliigi kereglekiigi Burkolkoossojuuza ba Kolkoos Ceenteriin tasaguudta duradkaka.

Feermiin kødølmøriigi bol kamagiin tyryyn ulas gørøndøø tavaariin edleliigi tuşaaka ujalgaa tedenii gyicedkesen jabadalaar cegneke bolno.

5. Aikoomuud ba aimagiin gyicedkeke komiteeduud bolon kolkoosiin emkinyyd bolbol kødølmøriin too ba çanar bolon cag bolzoriin toogi byridken azalta ødøreer cegnegdedeg kelceete azaliigi ali bykii kødølmøride nebteryylen jabuulkiin tølөø temeceke temecelde gol çukala sanalaa tabika josotoi. Mal azalda çanariin talaar gereçe barimta bolko zyil bolbol saasan synii kemzee, maliin tøliigi ykyylen ygii gyiced bailgasan ba maliin targan tobir bolon subairaka jabadaliin kubini eseerøsøn iime zyilyydees ileryylegdeke bolno.

6. Kolkoosiin tavaariiin feermiin maliigi bykeli zil dotoroo tezeeke karaka cag vrgelziin brigaadiigi mal azalta kolkoos bykende Apreeli sariin turşada baiguulkani ton çukala bøgøød, tus brigaadada tuskai tootoi mal ba bagaza zebseg, moridiigi bolon bişe bişiigi daalgan øgøkө bolon. Tede brigaadiigi yiledberiin bøløg bolgon kubaaka baina (ynisø saagçad, mal karagçad, gakai karagçad, şubuu karagçad g. m.) Tus bøløg dotoroo bykii kolkoosiin geşyyd byke tuskai tootoi maliin tølөø kariucaka ujalgatai baina. Brigaada bykende ziliin yiledberiin daalgabari øgtøkө josotoi (tuskai kemzyyrtei syy saaka, nooso kaişalka, tuskai kubi nirai maliigi tezeeke, maliin tobir targan ba subairaka kubi).

Tyykei eldeb garka ziliin noormiigi 15—25 kubi ilyy gyicedkekedeni ene ilyy garsanaasani kolkoosiin geşyyd koorondoo azalta ødør dеere kubaakiin tølөø brigaadada møngøør øgtøne. Møn edleliigi gargaka noormoo doosoni korookodoni tus brigaadiin azalta ødøreeseni zokiko kasalta kiigdeke josotoi.

(Yrgelzeleliigi 2 dugaar niuurta yzegtii)

Koroto provakaatarnuud gemee amasba

Germaaniiin elçenii zøbløgçiigi alaka geze zabdagçadiin şyylte bolzo dyyrbe.

(Tobçolson medee)

„1932 onii maartiin 5 nii 14 cag 10 minuutada Leontiijevski ba Geercenii gudamzanuudiin bulanda Germaaniiin elçenii zøbløkө tyşemel Tvardoovskiigi alaka zabdalga kiigdebe. Alakiigi zabdagça bol Germaaniiin elçenii maşiiniigi revooliver (taşuur) buugaar 7 buudaza, Tvardoovski bol kyzyy ba gariingaa aligan kojorto 2 baakan şarka absan baina. Tende jabasan kødølmøriçen Zarov, alban kaagça Demidov ba O G P Y-giin kødølmøriçen Boriisov geggød bolbol buudagçaas, buugi buliaan abça kinaltada ababa. Kinaltada abtagça bol Iyde Mironoviç Ştern geeşeb geze øøriigøø nerelbe.

Udaani alakiin zabdalga kiisenii ilerkii ba şaltagaanuudani todoruulagdaba. „Alaka zabdalga kiisen jabadal bol ulas tøriin şinzetei kereg baisan møn. Elçenii zøbløkө tyşemeliigi buudakadaa Germaaniiin elçen ton Dirksen gegçiigi buudanab geze sanasan bainab geze S S S R-iin erketen baisan Jyde Mironoviç Ştern bol tyryyşiin asuudalda kariuucaba. Alaka jabuulkiin ceke zorilgo bol S S S R ba gadaada ulasuud kojoriin koorondoki ulas tøriin karilcaagi tasalan berkedyylze, S S S R-iin olon ulasiin koorondoki baidaliigi muudulka, S S S R ba Germaani kojoriin koorondoki eb nairamdalta karilcaada saad uçaruulka gesen jabadal møn baisan ba basa øøriingøø negen sanaltanii egøsøn jabuulga kiize baisan Vasiilijev geze tanika kynii zydkemzeer alaka zabdalga kiisen bi geze caaşadaa Ştøern møşkøbøri øgbø.

Ştern bol Vasiilijevtei anka tyryyn 1931 onii nojaabrida tanilcaza kojuulaa ulas tøriin sanal negetei baisan deerees tyrgen oirotozo nøkøsøsøn baina. „Zøbløltø zasagiin dotoodo ba gadaadiin bodolgo tukai zøbløltø zasagta esergyy jarildaagi bidener cag cagta kiize, Vasiilijeviin sanal bol minii sanaltai niileke baisan deerees, ene orondo tokiooldoson baidalaas garka gancakan arga bol bol zøbløltø zasagiigi esergyycen eris şuud ba idebkitei temeceke çukala geze jørønkiidøø kelcedeg baisan bide" geze Ştern møşkøbøri øgzei. Vasiilijev bol ene sanaliigi çanga barimtalza baisan. Dorono kizaagariin keregiin ekilkede, ene keregiin ulamaas Japoontoi cereg bolzo, tus cereg ene orondo tokiooldoson baidaliin tøgøskiin ekin ba syyl bolno geze sanaza, yyniigee Sergee Sergieejeviçdo (Vasiilijev) kelesen bi. Tere bol minii sanal zøbşøøke ygiigeer yle baran, karin Dorono oron bişe karin baruun oron Zøbløltø ulasiin kubi zajaagi şiidkene geze keleze minii sanaliigi buruuşaasan baina. Yyniigi yndeselze tyynii keleseni: „Baruun oronuudtai karilcaza baigaa maşa itegel ygii baidal bol Germaanitai karilcaza baigaa karilcaada togtozo baina. Baruun oronii bişe ulasuud bol zøbløltø Oros orniigi jike muukaigaar yzeze baina, Germaani Oros kojoriin kolboo bol ene korolkuu baidaliigi togtoon baina. limiin tula kerbee ene karilcaagi ebdebel, ene jabadal bol S S S R-iigi Baruun oronuudiin zygees karşalan dobtolko jabadaliigi tokiooldulka bolno. S S S R-iin kubi zajaani Dorono orondo şiidkegdeke ygii, uçaranii Dorono kizagaar bolbol S S S R-iin tøb gazaraas maşa kolo tula, tendees baga zerge gazariin busadiin medelde oroboçi, tere bol şiidkekii çanartai kereg bolzo çadaka ygii, karin kolbooto ulasiin tøbtøni jike oiro suusan S S S R-iin baruun kyrçenyyd bol Zøbløltø zasagiigi usadkaka keregte şiidkekii çanartai nølөøtei baina" geze Ştern bolbol caaşaa møşkøbøri egøsøn.

Kinaltada abtasan Vasiilijev bolbol ankan gemee arcaza baisan bolboçi, todoruulagdanuudta baalagdaza Şternei tanil baisanaa ba Şterniin egøsøn møşkøbøriigi zøbşøøn kylieebe. Ulaa øderøni Vasiilijev bol medyylge egçe biçeseni: „Gurbadugaar niuuruudiin daaltaar nieemeciin elçeniigi alaka jabuulga emkidkesendee øøriigøø gemtei deere toolozo Şterniin egsøn møşkøbøriigi byrimøsøn batalnab".

Caaşadaa, gemnelgiin tobçolol dotor gemnegçediin tukai todorkoi ilerkeilelge kiigdebe. Ştern bol Odeesedeki beledkeliin mastreskiin ezenii kybyyn ba eldeb tuşaaltadasan azai kiize jabadag kyn Tere bol „muu sursanii şaltagaanaar" Leeningraadiin rabfaagaas gargagdaza, Moskvaa orozo „Pariiziin komuuna„ geze faavrigta beledkelçe bolzo kødølkøtølçøø kamta Moskvaagiin 1 dygeer yniversteediin teknoloogiin fakyliteedta surça baisan 1930 ondo Ştern bol koroto sedkeleer azaliin şakilgtigi ebdeze yiledberi sangiin tøsøbiin gycedkeliigi kokiduulsanii tula faabrig ba yiledberiçenii eblelees gargadasan ba basa keçeeliigi koroto sedkeler kokiduulan tasalduusanii tula surguuliaas gargagdasan baina. Ştern bol 1931 onii maida basa ondoo faabrigta kara kødølmøriçen bolzo oroson bolboçi kødølmøridøø cag cagta jiredeg ygii baisanii tula 1931 dekaabrida faabri gaas basa gardazi. Vasiilijev bol ger ezemden azaglagşa gazariin ezenii kybyyn. Tyynii ecegenii kubiskalaas urid jikeken fiirmuunyydte alba kiize baisan. Vasiilijev bolbol 1923 ondo aza akuin ediin zasagiin institeydte orood tyyniigee 1928 ondo tøgøskøzø ediin zasag ba møngøn sangiin deede mergezel olzo gatsan baina.

Tniluudiini kelesenii josoor Vasiilijev bol øøringøø bodoto sanaliigi niuuza çadaka kyn azai.

Deere dursagdasan bygediin ba SSSR-iin Tøb gyicedkeke komiteediin maarta 10 togtooliin yndeseer 1) Ştern geze 28 nasatai, labtai azal ygii, masterskoin ezen baisan kynii kybyyn ba urida syydte oroo ygii kyn bolbol zøbløltø josonii baidaliin daisan baiza, SSSR-iigi esergyycen ceregiin dobtolgo kiize kødølmøriçen tariaaçanii zasag tøriigi unagaza bolno, geze bodood SSSR-iin gadaadiin ulas tøriin baidaliigi muuduulza SSSR-iigi esergyyceke ceregiin dobtolgo yyskekiin tula Germaani ulasiin elçe jon Dereksen gegçiigi alaza SSSR ba Germaani kojoriin karilcaagi muuduulka zorilgoor endyyrze Germaaniiin elçiin zøbløkө tyşemel Tvardoovskiigi buudasanii tula gemnegdene, Steernii bol RSFSR-iin şyyke caazanii kuuli togtooliin 4, 8. 58 16 zyilyydiin josoor gemnegdene.

2) Vasiilijev geze 39 nasatai, bykgaalter mergezeltei, møşaanuudoos garsan kyn bol deere dursagdasan şaltagaanaar kynyydtei kolboo kiize, tedeniigee daaltaar Germaani ulasiin elçe nojon fon Dirksenii ami korloko jabuulga yyskeze ene keregte Stern gegçiigi kabaduulsanda gemnegdeze. Vasiilijev bol RSFSR-iin şyyke caazanii kuuli togtooliin 4, 8, ba 16 dugaar zyilyydiin josoor gemnegdebe

Gemnelgiin tolçololgo bol SSSR-iin Deede-Syydiin prokyroor Kraasikovoos batalagdaba.

Gemnelgiin tolçololgo unşasanii syyleer syydiin tyryylegçe Ylirik bolbol ene keregiin tukai gadaadiin alban gazaruudiin jabuulganuudtai kolbootoi byke asuudaluud bol syydiin tuskai kaaltatai suudal deere kelcegdene geze kojor talada sonoskobo.

Deere dursagdasan bygede byrimøsøn todorson tula, tyyniigi yndese bolgozo ba Zøbløltø ulastai egeeliin karilcaatai baisan ulasuudiin elçen tølөølөgçediin ami korloko jabadal bol ton katuu keseeltiin kemzeegi kereglеke ulasiin maşa kynde gem møn bolkiigi karaada abça S S S R-iin Deede Syydiin Ceregiin Kolleega bol Vasiilijev Sergei Sergeijeviç ba Ştern Iyda Mironoviç kojoriigi R. S. F. S. R-iin şyyke caazanii kuuli togtooliin 58 dugaar zyiliin 4 dygeer bøløg ba 16 dugaar zyiliin josoor caaziin deede kemzeegi bariza BUUDAN alaka ba byke zeezeeriigi sanda kuriaan abka geze şiidkebe.

Tus şiidkeberi bol esеslen gargagdasan ba gomodoliin zuramaar kereg barika jabadalda karijaadaka ygii.

Syydiin tyryylegçe V. Ylirik
geşyyd: I. Matyşeviç,
N. Riiçkov.

Moskvaa, 1932 onii apreeliin 6 ødør.

Namiin Mozkom ba AKZ-iin 1932 onii maartiin 23 nii ədəriin togtool.

(Ekin niuriin yrgelzelel)

Malaa ykyylen ygiigeer tezeeliin gargaşaas 50 kubi arbilasan ba bagaza zebsegee zasasanii g. m. tələə basa geşyydiin koorondo azalta ədər deerei kubaakiin tula məngəər egtəkə bolno. Tyynees ilyy gargaşalasan baibal zokiko tooto azalta ədəriigi kasaka baina.

Brigadiiriin kedəlməriin kələsiigi yiledʙeriiin daaltiigi gyicedkesenees zokilduulan togtooko ʙolno, Ede daaltiigaa ilyy gyicedkekedeni brigaadiin azalta ədəriin dunda zergiin zişeegeer nemelte kiike jabadaliigi togtooko bəgəəd, kerbee ene yiledʙeriiin daaltiigi gyicedkeke jabadaliini dooşoo korobol enyyntei zokilduulan tus brigaadiin azalta ədəriigi koroogdoko josotoi.

Brigadiiruudiigi erkim sain kolkoosçonoos ba ilangajaa ene keregtei saitar tanilcasan ba ene kədəlməridə dyrşeltei kynyydees şilen olko keregtei.

III. Oroonii ʙa təl aʙka kampaani ʙolon maliin yylter tukai.

1. Oroonii ba təl abka kampaani bolbol, daiçalkii zorilgoto tarilgiin ba tariaa kuriaalgiin kampaanitai ton adali udkatai baika josotoi. Maliin təlləkə yjede narai maliigi koroon ygiigeer səm abka, təl abka kampaaniigi zəbəər emkidkeke, tərəkə maluudtaa narinaar kandaka jabadalda dyrişeltei mergezesen kədəlməriçəniigi kabaaduulka jabadal bol, imagta namiin, zəbləliin ba ilangujaa kolkoos, sovkoosiin emkinyydiin gol ankaralgaa tabika kereg mən.

Gazar tariaalangiin narkomaad, Burkolkoossojuuza ba byke aimaguudiin namiin komiteed, gyicedkeke komiteeduud bol, oroonii ba təl abka kampaaniiin emkidkelgiin jabuulka tukai şiidkekii kemzee abça, tus kampaaniiigi tuiliin çukala ulas təriin—aza akuin çanartai kampaani mən geze medeke josotoi ba maliin tərəkə ygii subairaka jabadaliigi doodo kemzeedeni kərgəkiin tula byke sərigiin eme maluudiigi səm oroondo kabaaduulkiin zorilgotoigoor dooro dursagdasan kemzeenyygiigi jabuulkani:

a) 1932 ondo kolkoos ba əmçiin azaltanii aduunii byke gyynyydiin 60% dooşo bişiini unagaluulka, sovkoos ba kolkoosiin aduu əskəkə feermenyydte 70% tugallaka ynieenyydiigi 80%, koni ba jamaanii 90% eme gakaigi 1 zilde 2 udaa təryylke josotoi, tyynçelen maliin təliigi gemtesenees busadiigi əskəbərilkə josotoi.

b) Gazar tariaalangiin arkomaad ba kolkoosuudta şine yylteriigi togtoon tabikani: Simmentaal yylteriin buka 50, Simmentaal yylteriin eme yker 120, katarça ba gyidelçe yylteriin azarga 50, merinoos kuca 1510, merinoos eme koni 1500, angliis yylteriin ere gakai 60, eme gakai 120. Eberte maluud, aduu ba gakainuudiin Jjyyliiin 1 kyrtel kədəə nutaguudta ilegeeke ba koniiigi Sentaabri 1 kyrtel ilegeegdeke josotoi:

v) Byke yylteriigi saizaruulagça erkim maluudiigi deede kemzeedeni kyrtele kəgzyylke zorilgotoigoor keregleke, sain yylteriin buka azarga g. m. negen togtomol gazarta bailgaza tabika ba erdemiin kyceer yrezyylke jabadalda sovkoosuudiin 300 gyygi kabaaduulka kolkoosuudiin 2000, sovkoosuudta 2600 ynieenyydiigi kabaduulka josotoi.

g) 1932 onii oroonii kampaaniiin təsəbiigi maliin toogoor tukailagdakani sovkoosuudta eme yker 32000, gyy—4150, koni—63000 gakai—3100, B.-M. ulasiin gazar tariaalangiin arkomaadiin azaluudta eme yker 450, gyy—55, koni 800, gakai 25, kolkoosiin tavaariin feermenyydte eme yker —76200, gyy—1075, koni—138520, jamaa—2200, gakai 3000, kolkoosuudta eme yker—100030, gyyr—51350, koni 77410, jamaa 18160, gakai 4380, əmçiin azaltanda—95120, gyy—19585 koni 111270, gakai—7360, jamaa—19360.

1. Oroonii kampaaniin yjiigi ilgabal aduun Maarta 15-as Aavgusta 1 kyrtəl, koni ba jamaan—nojaabri 15-as Dekaabri 1 kyrtel, zon subairsan eme yker Ijyyniiin 15-as Ijyyliiin 15 kyrtel, emə yker ba gakai bol, təkərieən zilde baika.

2. B.-M. ulasiin gazar tariaalangiin arkoomaad, Burkolkoos-sojuuza, Aikoomuud ba aimagiin gyicedkeke komiteeduud bol, oroonii ba təl abka kampaaniiigi josotoi opiratiivno josoor kətəlbərilən jabuulkiigi daalgazai.

IV. Zooteeknigiin tukai

1. Maliin dulaan bairiigi əndər ynete keregseleer byteeke geze oroldoko jabadiigi ba nutagiin bolko çadabariigi kereglekiigi cegnedeg ygii jabadaliigi şuud zogsoozo gancakan maliin modon baira barikiin orondo şabar, kirpiice ba nutagiin bişe keregselyydiigi kereglen maliin bairiigi barikiigi emkileke josotoi.

2. Gazar taiiaalangiin aradiin komisaariin orlogço nək. Foomiçov, Burkolkoos—sojuuziin tyryylegçe nək. Koriuugin ba nək. Ziiriaanovuudiigi (kolkoos baiguulga barilgiin jabadaltai kolbootoi byke beledkeliin jabuulganuudiigi gyicedkeke jabadaliigi 2—dekaadiin bolzor dotor kangakiigi ujalgalaka (barilgiin keregseliigi beledkeke, kaadra, teeknigiin talaar suurinda oroko gazariin barilgiigi kangaka gm.),

3. 1932 ondo baiguulagdaka barilganuud: eberte maliin baira 347, tyynii dotoroo 37-ni suuriiin baidalda oroko gazaruudta baika koninii baira 100, tyynii 33-ni suuriiin gazarta, tugaliin baira 250, tyynii 57-ni mən gazarta, Morinii baira 11, tyynii 2-ni suuriiin gazarta, gakain baira 50, şubuunii baira 20, tuulain baira 42, siloosiin kagas baaşni 10, Bugain baaza 2 baina,

4. Gazar tariaalangiin arkomaad, Burkolkoos—sojuuza ba Aikomuud, Aim. gyic. komiteeduud bolbol, zooteeknigiin barilgiigi Ugtaabriiin 1-de erkebişe dyyrgekiigi ujalgalaba.

V. Əʙəsə kuriaalgiin kampaani

1. Buriaad—Mongoliin ulasta maliin tezeeliin beki tulguuriiigi bii bolgoko jabadal bolbol nam, zəbləl, ba kolkoos koperaatiiviin emki baiguulganuudiin tuiliin çukala aza akui ba ulas təriin zorilgo mən.

2. Əbəsə kuriaaza abka kadalangiin gazariin kemzeegi 923 mingan gektaaraar tukailaka, maşiinaar əbəsə cabçaka staancanuudiin toogi 14 kyrgeed, tedenees A g i i n aimagiin Mogoitiin ba Bargazanii staanca kojoriigi mekaaniszaruulsan staancanuud bolgoko. Maşiinaar əbəsə cabçaka Staancanuudiin əbəsə kuriaaka garariin kemzeegi 290 mingan gaa geze togtooko.

3. 90,7 mingan toon maliin tezeeliigi siloosloko, yynii 77,8 mingan tooniigi kolkoosuudta, 5,3 mingan tooniigi sovkoosuudta ba 7,6 mingan tooniigi əmçiin azaltan şiloosloko.

4. 400 mingan gaa kadalangiin gazariigi ba ga saga saizaruulka, 11 gaa gararta milioraaciin talaar usalka kədəlməri jabuulka ba 3,9 mingan gaa garariigi usalka. 1,5 mingan gaa kataagdasan ba 5,0 mingan gaa usalagdasan gazaruudiigi aşaglalgada oruulka.

5. Mal beledkegçe gazar ba yiledberi—əbəsənii Sojuuziin şugamaar 12 maliin tezeeliin gazaruudiigi mal tuuka ba açaa jabuulka zamuud deere baiguulka.

6. Əbəsə kuriaalgiin kampaani jabuulka ba tezeeliin kontragtaaca kiike tukai bodoto kereg deere jabuulka jabuulganuudiigi 5 konogiin bolzor dotor təsəblən olkiigi gazar tariaalangiin aradiin komisariaad, kolkoosiin Təb, Tariaa beledkeke ba yiledberi əbəsənii sojuuz gegçediigi ujalgalka.

VI. Maliin emnelge

1. Maliin sərəgiin dabtan yiledberilke çadaliigi deeşelyylkiin dəkəm nəkəcəl bolbol mal əskəbəriiigi emnelge ba arig ceberiin talaar amagalan bailgaka jabadal mən. Iimiin tula BK (b) Namiin Moziin Komiteediin ba sovnarkom tobçoo bol kolkoosuud ba bişe zonii dunda mal emnelgiin ba arig ceberiigi sakiza maliin əbəçiigi çaraka tukai erdemyydiigi nebteryylke kədəlməriiigi delgeryylen jabuulkiigi gazar tariaalangiin aradiin komisariaad, Buriaad kolkoosiin kolboo, byke Aimagiin komiteeduud ba Aimagiin gyicedkeke komiteeduudta duradkaka.

2. Mal əskəbəriigi saizaruulka ba maliin emnelge tukai togtoogdoson doodo kemzeegi Buriaad respyybligiin byke sovkoos ba kolkoosuudta bodoto kereg deere eris şuud bejelyylke tukai kemzee abkiigi Aimagiin Komiteeduud ba Aimagiin gyicedkeke Komiteeduudiigi ujalgalka.

3. Oiriin 2—3 zil dotor respyyblig dotoriin maliin gol gol əbəçənyydiigi byrimesən usadkaka bodomzotoigoor mal emneke jabuulganuudiigi delgeryylen jabuulka.

4. 1932 ondo kiike kədəlmərinyyd a) 20000 tologoi ykerte milan takaliin tarilga kiike; b) 15000 tologoi ykerte boomiin tarilga kiike, 5000 tologoido vagcinizaaca geze tarilga kiike, c) 15000 tologoi maliigi şuudalgiin tarilgaar tarika, ç) pereinevmatişeskii tarilga 200000 malda kiike, d) 140 min tologoi aduunda sakuu əbəçəniigi şinzelen yzekiin tula tarilga kiike, e) sakuu əbəçənii garka jabadaliigi zogsooko tarilga 100 min. aduunda kiike, f) 7000 tologoi gakaida milanii tarilga kiike, g) 100 mingan tologoi malda caapiin tarilga kiike, k) 25000 tologoi malda şəlkiin tarilga kiike ba 70000 tologoi ykerte uuşkanii kaniaadanii tarilga kiize ykeriin uuşkanii kaniaadiigi şinzelke.

5. Sovkosuud ba kolkoosiin tavaariin feermenyydiin dergede əbəçən maluudiigi ilgan bailgaka gazaruudiigi baiguulkiigi sovkoosiin dideegteryyd ba kolkoosiin Təbiin naidalgatanariigi ujalgalka—Byke sovkoosuud ba kolkoosiin tavaariin feermenyydte apteekanuud ba mal emnelgede çukala keregtei zebseg keregselyydiigi olgoko.

6. Mal əskəbəri jiketei rajoonuud ba nen tyryyn sovkoos ba kolkoosiin tavaariin feermenyydte maliin emnelgiin mergezeltenigi tyryyçiin eelzende ba ilangajaa bəgnəryylkiigi Garar tariaangiin aradiin komsairiaad ba Buriaad kolkoosiin kolboogi ujalgalka.

(Təgəsədii yrgelzeleini egiee ədəriin dugaarta yzegtii.

Voolgo mərən deere gidroelegtriin staanca baiguulka tukai

SSSR iin aradiin komisariaadiin zəʙləl ʙa BK(ʙ) namiin TK iin togtool.

1. Dunda Voolgiin kebeer gurban jike gidrostaanca baiguulkiigi çukala deere oloson bol:

1) Ivaanovo-Bozniseenskiin rajoonda

2) Niizegoorodskiin rajoondo ba

3) Peermiin rajoondo, kaama geze gol deere baiguulagdaka josotoi.

Ene Peermsiin gidroelegtriin staanciin baiguulga bolbol dunda uraal ba ilangujaa niizine—Tagiilskiin zavooduudta kereglegdeke jikeken kyçe əkə baina.

2. Ede baiguulganuudiin kyçenii kamtani bol 800 mingan- 1 milioon k. v. kyrtele kemzeetei baina.

3. Ede kədəlmərinyydiigi amzaltatai gyicedkekiin tula tusagaar „dunda voolgiin barilgiigi“ kətəlbərilekə oroniigi emkidkekiigi çukalada toolozo enyynii dargada nək A. V. Viinter ba orologçodoni B. F. Vedeneejeb gegçediigi tomilbo,

Zygeer tedenii enyynii urida kətəlbərilzə baisan dneepriin barilgiin jabuulgiigi 1933 onii kugacaada kədəlməridəni zəb oruulan jabuulza baika daabariiigi kycendeni yldeeke.

4. Mənəə baisan dneepriin barilgiin kədəlməriçə apraadiigi „dunda voolgiin barilgiin“ kədəlməriçə apraad bolgokoor uridaçalan sana zalza dneepriin barilgiin apraadii „dunda voolgiin barilgada“ nyylge acarkadaa dneepriin barilga ba z voodiin barilgiin kədəlmərinyydi duusasanii zergeer udaa daraa ac raka bolon nen tyryylen „dund voolgiin barilgada“ dneepriin bari giin byke keregselyyd ba kaadarii əkə geze uridaçalan şiidkeke.

5. Kynde yiledberiiin aradiin ko misariaadiin eneergeceenterte, 193 onii ogtiaabariiin negenees kozo busa dunda voolgiin ba Kaami baiguulganuudiin tələbləəgi zokioo kiigi ujalgalka.

6. Nək Niinter gegçede ene zili negedeki ba kojordoki kvartaald azal kədəlməriigi ərgənəər erkilkii təsəbiigi nege sariin bolzor doto zokiookiigi daalgaka

7. Tus barilgiigi duusak 1935 onii namar

8. Kynde yiledberiii misariaadta „dunda vo tus zokiooson baidali duradkaka.

SSSR iin-AKZ iin tyryylegç
V. Moolotov.
BK (b) namiin TKiin sekritaa
I. Staalin
23-III 1932 onii

Oron ulasaa kamagaalka jabadaliigi kyçelyylke

„Z-S iin Ulaan partizaan ba ulaan gvaardi“ geze taanka baiguulajaa.

„Byrpraavda“ ʙol „ynenii“ uriaagi kylieen aʙaʙa.

„Burpraavda“ sonin bol „Buriaad Mongoliin Ynen“ soninii 81 dugaarta urisaniigi kəndəteigəər kylieen abça „Zyyn Sibiiriin ulaan partizaan ba ulaan gvaardi“ geze taanka baiguulka foondodo 195 təkərig oruulaad, enyynçilen oruulkiigi „B-M. komsomool“, radioo sonin ba bykii aimaguudiin soninuudiigi uriaalaba.

Mən Burpraavda bolbol Buriaad oronii kədəlməriçən, kolkoosçon bolon bykii tymen azalçadta kandaza ene taanka təkəərəkə jabadalda məngə zəəri elsyylkiigi ermelzezei.

Speegtor.

Erdem sojoliin instityyd, Mongol raʙfaag, Agroped instityyd ʙa uran saikanii teeknikymyyd ankaragtii!!

Zəəri elsyyeed uriaalnamdi

„B-M Ynenii“ redaagciin azalçanaas „Zyyn Sibiiriin ulaan Partizaan ba ulaan Gvaardi“ geze taanka byteeke jabadalda tusalamza bolgon elsyylegtii geze uriaalsaniigi kyndetei deere kylieegeed, əəsədiingəə zygees 100 təkərig tusalamza, kebleliin koroonii gancakan red iztaad (şalgan zokiooko) keltesiin alba kaagçadaas gyicedken oruulzai.

Mən bide məte tusalamza yzyylkiigi erdem sojoliin instityyd, Mongol Rabfaag, Agra-pəd-instityyd ba uran saikanii teeknikymiigi uriaad, basa „Buriaad—Mongoliin Praavdiin“ alban kaagçadiigi mənəə kyrtel jaakajaa baisaniigini kylieeze jadaza bainamdi.

B-M.U. kebleliin koroonii zokioon kebleke keltezíin koligtiiv.

Karilcaka dansanii № 86 | 957 do mən gə zəəri elsyylegtii!

„Zyyn—Sibiiriin ulaan partizaan ba ulaan gvaardi“ taanka baiguulka yyskeliigi ərgəmzələn „B—M Ynenii“ jabuulza baisan kampaanida Buriaad oronii olon azalçad ba alban gazaruud erçemtei kabaadaza ene kədələənii yrgeneer dolgilson uçaraas „Ynen“ ba „Burpraavda“ soninguud ulasiin baankiin Bur.—Mon. kelteste tuskai № 86 | 957 dugaartai karilcaka dansa neebe.

Olon tymen azalçad ba emkinyyd elsyylsen zəəriiigəə ene tooto dansanda oruulagtii. Məngə zəəri elsyylke jabadalda manai soniniigi damzuulan beje bejee uriaalagtii.

„Ynenii“ koroon.

Sonini erkilegçe C. Dondobiin.

В.-Удинск, тип. БГИ зак. №991 Бурлит № 444, Тираж 4000